

1871 ligesaa langt derfra, som da Grundloven blev givet. Dette forekommer mig at være et nyt Bevis paa, hvor vanskeligt det er at trænge igjennem med Reformer, naar det er i de mægtigste Folks Interesse her i Landet at standse dem. Jeg skal ikke udvilde noget Videre derom, men det forekommer mig, at Loven, saaledes som den er, vil være skadelig, naar der ikke tilføies en Bestemmelse om, at det, forsaavidt der ikke ad Overenskomstens Vej eller ad de to Veie, som Lovforslaget foreslaar, inden en vis Tid er opnaaet Overgang til fri Eiendom, skal ske ved Statens Mellemkomst. Dersom dette ikke tilføies, antager jeg, at denne Adelsforrettighedslevning, som her er tilbage under Navn af Lehn, Stamhuse og Fideikommissier, maatte vil kunne vare endnu et halvt Hundrede Aar, og at det altsaa er omtrent ørkesløst, hvad der staar i Grundloven, saavel som hvad der blev udtalt som et Pusle af det Udvalg, der behandlede Grundlovsforslaget. Naar Sagen ikke havde nogen væsentlig politisk Betydning, kunde man jo gjerne lade saadanne Snurrepibier vedblive at bestaa, men jeg vil tillade mig at henlede Opmærksomheden paa, at der efter Grundlovsforandringen i 1866 gives et Middel til at skaffe adelige Familier og rige Familier en politisk Rettighed, nemlig ved Hjælp af disse Kapitaler, som ikke kunne ødes; selv om den Vedkommende er en nok saa stor Adeland, kunne disse Kapitaler ikke ødes saaledes, at den Vedkommende mister de politiske Rettigheder, som kunne støttes dertil. Det synes mig, at man bør tage dette Punkt under noie Overveielse, og jeg skal tillade mig at stille Endringsforslag i saa Henseende, hvis et eventuelt Udvalg ikke skulde gjøre Noget i den Retning. — Det forekommer mig ogsaa forunderligt, at man, naar Grundlovens § 92 siger, at enhver i Lovgivningen til Adels, Titel og Rang knyttet Forret er afskaffet, og at altsaa Grunden til disse Fideikommissgodsers Bestaaen er tagen bort ved Grundloven, indretter denne Lov, som skal gives for at vise, hvorledes dette Forhold skal opløses, saaledes, at det bliver afhængigt af private Folks Villie, om en saadan Levning fra en tidligere Statsordning skal vedblive at bestaa, eller om den skal ophøre. — Foruden dette er der et andet

Punkt, som jeg vil tillade mig at omtale, nemlig § 22 og hele det Spørgsmaal, som ligger deri, om en bestemt Testationsret for Fordeielendomme. Det forekommer mig nemlig, at denne Paragraf aldeles ikke er nødvendig i det nærværende Lovforslag, og jeg mener derfor, at den burde udgaa; hvis der er Trang til at træffe nye Bestemmelser om Arveretten med Hensyn til slige Fordeielendomme, maa det ske under Et for dem alle. For mig ser det ud, som om denne Paragraf vil faae den Betydning, at man, idet den ophæver Fideikommisserne som hundet Gods, søger paany at binde Godset sammen ved Testationsretten, saaledes at vedkommende Familie dog kan vedblive at fortsætte, hvad Grundloven har ønsket skulde borttages. Jeg har her blot korteligen villet antyde dette, fordi jeg agter at foreslaa, at denne Paragraf skal gaa ud, eller at der i ethvert Fald gjøres Forandring i den, saaledes at man navnlig ikke tillader, at tidligere Hovedgaardsjord bindes til nogen Testationsret ud over 12 Eder. Hartkorn, idet jeg antager, at det nærværende Samfund trænger til at faae Jorden lettere delt, især paa de store Jordegods, meget mere end til at der gives Lovregler, hvorved det bliver lettere at holde saadanne store Jordbesiddelser sammen. — Endnu skal jeg omtale § 23. Deri har man gjort en Indrømmelse, som forekommer mig aldeles urimelig, idet en Majoratsbesidder, naar han er den sidste Successionsberettigede til Majoratet, hvorefter dette skulde tilfalde Staten, ifølge særlig kongelig Bevilling skal kunne faae Lov til at gjøre Majoratet til fri Eiendom. Det forekommer mig, at dette er en Slags Misbrug af den udøvende Magts Bevillingsmyndighed; det synes mig, at det snarere maatte være Gjenstand for den sædvanlige Bevillingsmyndighed at bortgive de Krav, der kunne imødeses at ville indtræde om kort Tid for Statskassen. Det forekommer mig i det Hele, at Lovforslaget behandler disse store Besiddere og deres Besiddelser med meget mere Omhu, end den i det Hele efter min Anskuelse sørger for det hele Samfunds Tarv. Jeg skal indskrænke mig til disse korte Antydninger, idet som sagt den Betænkning, der foreligger, allerede har udtalt